

А хората, които бяха затворили Юрай, страдаха от различни предразсъдъци. Като се почне от най-малките, за които е трудно да се каже какво са, и се стигне до най-големите, които пък предизвикват други трудности при определянето им. А знаем, че всяко определение е условно. Може да има сравнително най-изчерпателно, или пък обратно – най-непълно определение на някакво понятие. Но абсолютно пълно, обективно погледнато, не е нито едно научно определение. То не може да ни даде всичко за дадено явление, като го изчерпи докрай.

И така, Юрай беше сред много неблагоприятни условия.

Веднага в главата му започнаха да се изреждат най-различни планове за бягство.

Ако започнеш да крещи и надзирателят-санитар го чуеше, щяха да се втурнат вътре още поне двама-трима и отново да му навлекат усмирителна риза.

Същият резултат – ако започнеш да блъска, но нямаше по какво. Всичко беше с мека изкуствена облицовка.

Да се измъкне през прозореца на тавана – също беше невъзможно – беше високо дори и за човек с ръст 2,50 м.

Креват нямаше. Абсолютно никакъв предмет не се намираше в тази дупка. Нищо. Само той – безпомощен физически. Но...

Но не и азово.

След първото свиване, азовете изведнъж усилиха дейността си.

Юрай се съсредоточи.

Дори и Сритя беше усетила това, макар и някак смътно.

Санитарят от отделението, в което беше Юрай изведнъж почувства нещо като неспокойство. Той имаше неупокожени азове, които усетиха близостта на други, изключително мощни.

Нespoкойството на дежурния санитар се увеличаваше. Хвана го първо яд на началниците му. Дори и самият той не знаеше за какво.

След известно време започна да проверява през отвори на вратите как са пациентите.

Щом стигна до Юрай неспокойството му се увеличи. Санитарят не знаеше дали това е съмнение за нещо нередно или просто е от умора, възможна в този късен час.

Отначало помисли, че има нещо съмнително в спокойствието на Юрай, който беше седнал в средата на килията.

В този момент азове започнаха да действат.

Юрай, усетил че го наблюдават, премина към безумно смел план.

Направи челна стойка, а след това се изправи на ръце и започна да ходи из килията, като риташе с крак прозорчето на шпионката. Това се повтори десет пъти, а през цялото време санитарят наблюдаваше, ставаше все поозадачен.

На единайсетия път Юрай ритна доста силно прозорчето, но този път с тока на обувката си. И успя – счупи го, което предизвика моменталната реакция на повече ядосания, отколкото смаян санитар. Той връхлетя в килията, като смяташе, че ще се справи сам с Юрай.

Но въобще не беше предвидил.

От същата поза – стоящ на ръце – Юрай му нанесе силен ритник в лицето, след това се намери отгоре му, а след части от секундата санитарят беше в безсъзнание.

Ключовете са в ръцете на Юрай. Той заключва килията, в която оставя санитаря, без престилка, лежащ като заспал.

След това пътят на беглеца води към тъмните улици на покрайнините, където беше затворът му.

Излиза доста лесно през тясната външна врата, на която няма никакво препятствие.

Вдишва дълбоко свежия нощен въздух. Уханията на пролетта му връщат спомените.

Той е там – на стадиона, а към него са насочени тъмните дула. Петнистите халати постепенно бледнеят. На тяхно място той вижда огромната тълпа на площада. Не тълпа, а море, живо като съвест.

Юрай крачи бързо.

Престилката на санитаря изчезва в кофа за смет.

До разсъмване има време, но полунощ е минало.

Юрай е в неизвестна свобода.

А това е ужасно.

За всеки, който няма азовата сила на Юрай Ацей.

Представям си, че някой от вас ме пита: “Кой е любимият ти герой, ако не вземем пред вид Юрай?”

Вижте какво. Аз нямам един определен любим герой. Но не че не знам какъв да бъде или че се двоумя, Съвсем, съвсем не! От историческите личности най-голямо впечатление са ми направили Васил Левски и капитан Петко войвода. Доста книги съм изчел, за да си избира само един-единствен герой от тях. Бих си избрал, да речем, капитан Немо.

Юрай Ацей съчетава в себе си качествата и на тримата. Няма да ги изреждам. Ако не знаете кой е капитан Петко войвода, отидете във Варна, ще видите паметника му пред кино “Тракия”. За Левски не е нужно да ви казвам абсолютно нищо. Не обичам да хваля някого, било той и най-великия човек. И всички излишни надути фрази за ня-

кой не носят никаква полза. Левски е Левски – и за мен, и за народа, и за цялото човечество. А що се отнася до капитан Немо, то прочетете Жул Верн. Той е един от най-любимите ми писатели.